

Utrikesutskottets betänkande 2025/26:UU13

Interparlamentariska unionen

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen lägger 2025/26:RS3 Redogörelse för verksamheten under 2025 i riksdagens delegation till Interparlamentariska unionen till handlingarna.

Behandlade förslag

Redogörelse 2025/26:RS3 Redogörelse för verksamheten under 2025 i riksdagens delegation till Interparlamentariska unionen (IPU).

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund	4
Redogörelsens huvudsakliga innehåll.....	4
Utskottets överväganden.....	6
Redogörelse för verksamheten under 2025 i riksdagens delegation till Interparlamentariska unionen.....	6
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	7
Redogörelsen.....	7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Redogörelse för verksamheten under 2025 i riksdagens delegation till Interparlamentariska unionen.

Riksdagen lägger redogörelse 2025/26:RS3 till handlingarna.

Stockholm den 5 maj 2026

På utrikesutskottets vägnar

Aron Emilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Aron Emilsson (SD), Morgan Johansson (S), Fredrik Ahlstedt (M), Alexandra Völker (S), Yasmine Eriksson (SD), Olle Thorell (S), Fredrik Malm (L), Annika Strandhäll (S), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), Magnus Berntsson (KD), John E Weinerhall (M), Jacob Risberg (MP), Stefan Olsson (M), Johan Büser (S) och Anna Lasses (C).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlas riksdagsstyrelsens redogörelse för 2025/26:RS3 för verksamheten i riksdagens delegation till Interparlamentariska unionen (IPU) 2025. Ingen motion har väckts med anledning av redogörelsen. Margareta Cederfelt (M) var ordförande för riksdagens delegation till den interparlamentariska unionen. Andra medlemmar i delegationen under 2025 som också var antingen ledamot eller suppleant i utrikesutskottet var Angelika Bengtsson (SD), t.o.m. den 16 september 2025, Yasmine Eriksson (SD), fr.o.m. den 16 september 2025, och Janine Alm Ericson (MP). Lotta Johnsson Fornarve (V) deltog under IPU:s vårsession i Uzbekistan på utrikesutskottets vägnar. I februari 2024 informerade delegationsordföranden utskottet om arbetet i församlingen, vilket brukar ske en gång per mandatperiod för de olika interparlamentariska delegationerna.

Bakgrund

Interparlamentariska unionen (IPU) grundades 1889 och är världens äldsta multilaterala organisation. IPU:s syfte är att arbeta för fred och mellanfolkligt samarbete. Organisationen har för närvarande 183 nationella parlament som medlemmar, vilket är två fler än 2024 efter att Belize och Brunei blivit medlemmar under 2025. I unionens uppgifter ingår att främja personliga kontakter mellan parlamentsledamöter i alla länder och att verka för de parlamentariska institutionernas utveckling. Att hjälpa till med att bygga upp demokratiska funktioner och fungerande parlament är en stor del av unionens verksamhet.

IPU fattar inte några bindande beslut för medlemsländerna eller parlamenten utan har i stället valt att lägga fram konkreta förslag och anta resolutioner i de huvudämnen som debatteras vid varje församling.

Redogörelsens huvudsakliga innehåll

I årsredogörelsen redogörs för delegationens verksamhet under 2025, de aktiviteter som genomförts under året och de ämnen som behandlats.

Likt föregående år har IPU:s huvudsakliga fokus vid debatterna varit kopplat till Rysslands krig mot Ukraina och kriget mellan Israel och Hamas, med ett särskilt fokus på konsekvenser för civilbefolkningen. Andra frågor som debatterades var kränkningar av parlamentarikers mänskliga rättigheter,

parlaments möjligheter att motverka internationell terrorism, internationella adoptioner (kopplat till kidnappade ukrainska barn), jämställdhet- och hållbarhetsfrågor, möjligheter för unga människor att komma till tals inom organisationens medlemsparlament samt hur parlament kan spela en aktiv och konstruktiv roll inom vetenskap och forskning.

Under 2025 hölls IPU:s vårförsamling i Tasjkent, Uzbekistan, och höstförsamlingen i Genève, Schweiz. Sedan Rysslands invasion av Ukraina har de nordisk-baltiska kontakterna fördjupats ytterligare, vilket ledde fram till ett NB8-möte i Genève, på svenskt initiativ. Mötet ledde fram till ett formellt ramverk, där det land som är ordförande i NB8 framöver kommer att kalla till möte inför varje församling. IPU anordnande sin årliga parlamentariska utfrågning i FN:s högkvarter i New York i samarbete med FN:s generalförsamling i februari 2025. Temat för utfrågningen 2025 var hur man åstadkommer handlingskraft för att uppnå de hållbara utvecklingsmålen. Margareta Cederfelt (M), ordförande för den svenska delegationen, fortsatte som ordförande för IPU:s rådgivande arbetsgrupp för vetenskap och teknologi, där ett särskilt fokus låg på hur AI används i nationella parlament. Under 2026 kommer församlingen att välja en ny president och generalsekreterare.

Utskottets överväganden

Redogörelse för verksamheten under 2025 i riksdagens delegation till Interparlamentariska unionen.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger redogörelse 2025/26:RS3 till handlingarna.

Redogörelsen

Frågor i fokus under 2025 var bl.a Rysslands krig mot Ukraina, kriget mellan Israel och Hamas, kränkningar av parlamentarikers mänskliga rättigheter, internationella adoptioner, internationell terrorism, jämställdhetsfrågor, möjligheter för unga människor att komma till tals inom organisationens medlemsparlament, hållbarhetsfrågor samt hur parlament kan spela en aktiv och konstruktiv roll inom vetenskap och forskning, däribland AI.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar både redogörelsen om IPU-delegationens verksamhet under 2025 och det arbete som delegationen utförde under året. Liksom tidigare år anser utskottet att riksdagens parlamentariska delegationer bör verka för demokrati och mänskliga rättigheter samt arbeta för att stärka parlamentens roll. Utskottet välkomnar därmed att den svenska IPU-delegationen genom sitt arbete bidrar till att uppfylla detta. Utskottet föreslår att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Redogörelsen

Redogörelse 2025/26:RS3 Redogörelse för verksamheten under 2025 i riksdagens delegation till Interparlamentariska unionen (IPU).